

IMPRESSIE DIALOOGSESSIES EVALUATIE UITVOERING GELDERS ENERGIE AKKOORD

In het kader van de evaluatie van de uitvoering van het Gelders Energie Akkoord is door de deelnemers aan het GEA een zelfbeeld opgesteld. Dat is gebeurd via interviews van 20 sleutelfiguren, een enquête onder ca. 600 betrokkenen bij het netwerk (respons 137). Tevens zijn ca. 200 betrokkenen bij de diverse tafels uitgenodigd om deel te nemen aan zgn. dialoogsessies. Van deze ca. 200 uitgenodigden hebben 44 personen zich opgegeven voor de 5 geplande sessies (17-24 september) en hebben uiteindelijk 26 personen hier aan deelgenomen.

De deelnemers aan de dialoogsessies kwamen vanuit bedrijfsleven, Provincie, Oost NL, gemeenten, Alliander, waterschap, advies/onderzoeksector. Zij brachten ervaringen in vanuit 12 verschillende tafels: Biomassa, Waterkracht, Businessondersteuning, Energiebesparing MKB, Mobiliteit, Ruimte, Wijken van de Toekomst, VvE, Zon, Voorbeeldige Overheid, Bedrijventerreinen van de Toekomst en Regionale Samenwerking. Tevens vanuit Stuurgroep, Borgingscommissie en Secretariaat GEA. Sommige deelnemers waren vanaf het begin bij het GEA=-proces betrokken, anderen waren recent betrokken geraakt bij een of meerdere tafels.

Doel van de sessies was tweeledig. Het ging om informatieverzameling over de werking van het GEA-netwerk en specifieke tafels als input voor de evaluatie. Het ging tevens om onderlinge kennisdeling, bewustwording en betekenisgeving over het functioneren van het GEA-netwerk. Dit laatste ook in verband met het goed onderhouden en draagvlak creëren voor het vervolg.

De ervaringen van deelnemers aan de sessies over het functioneren van GEA tot nu was sterk verschillend en met name ook afhankelijk van de tafels waaraan deelgenomen werd. Er werden concrete successen en resultaten gemeld vanaf de tafels Waterkracht, VvE, Wijken van de Toekomst en Voorbeeldige Overheid. Soms betrof dit het functioneren van de tafel als geheel en soms ging het om het behalen van specifieke (deel)resultaten. Van andere tafels kwamen ervaringen van niet goed tot zelfs niet meer functioneren, weinig concreet resultaat en/of veel onduidelijkheid in proces/rollen/voortgang: Biomassa, Energiebesparing MKB, Mobiliteit, Bedrijventerreinen van de Toekomst, Business Ondersteuning, Ruimte, Warmte.

Per sessie is een breed inhoudelijk gesprek gevoerd, waarin vele elementen rond het functioneren van GEA zijn benoemd. Per sessie lag het inhoudelijk accent, in relatie tot de samenstelling van de groep, tegelijk ook weer iets anders. Enkele van die accenten vanuit de 5 gesprekken:

- Accent op financiële randvoorwaarden en instrumenten,
- Accent op de belangen en motivaties van betrokkenen, in het bijzonder ook de deelnemende bedrijven
- Accent op de effectiviteit van de werking en organisatie van de tafels
- Accent op onduidelijkheid besluitvorming
- Accent op rolneming partijen, in het bijzonder door de Provincie Gelderland
- Accent op de toegevoegde waarde van GEA in algemene zin

Over het huidige functioneren van het GEA-systeem kwam breed naar voren, in lijn met de conclusies uit de interviews, dat er veel bereikt is op het gebied van kennis delen, beweging aanjagen, netwerken ontwikkelen etc., maar dat de stap naar concrete uitvoering (breed en uitzonderingen daargelaten) in het algemeen als moeizaam wordt ervaren. Geen infrastructuur of gereedschapskist om goede en gedragen initiatieven op een heldere manier verder te brengen. Hierdoor worden verwachtingen en enthousiasme van actoren getemperd en ontstaat ook soms frustratie. Dit had overigens vaak betrekking op vervolfinanciering.

Een tweede veel gehoorde type ervaring over het functioneren van het GEA op dit moment betreft onduidelijkheid, onoverzichtelijkheid e.d.. Dit gaat deels over het proces en de structuur, en vooral ook over rollen en belangen van partijen. Wie zit waarvoor aan tafel? Wie beslist op een gegeven moment waarover? Hierbij wordt een relatie gelegd tussen dit aspect en het moeizaam komen van plan naar uitvoering in algemene zin. Dat is niet alleen een instrumentele kwestie, maar ook een kwestie van legitimatie, verantwoording en vertrouwen.

Met de deelnemers is ook gesproken over de vraag “hoe verder”? De beantwoording hiervan leverde ook een breed palet van opvattingen op, doch zeker ook nog veel vraagtekens en onbekendheid over wat de beste en meest gewenste oplossing zou moeten zijn voor de gesignaleerde effectiviteitsvraagstukken in het GEA-functioneren.

In ieder geval werd gepleit door veel deelnemers voor meer duidelijkheid (“orde scheppen”). Over doelen, rollen processen en instrumenten bij de uitvoering van de energietransitie. Met name als het gaat om het verder brengen van in overleg opgestelde voorstellen en plannen. Hoe die beoogde duidelijkheid dan het beste tot stand kan komen was een grote bandbreedte aan opvattingen/ideeën. Een enkeling pleitte voor opheffing, dan wel vergaande versimpeling van het GEA-systeem, en herleving van de voor 2015 bestaande instrumenten en rolverhoudingen. De meeste deelnemers zagen wel perspectief in voortzetting van een brede samenwerking tussen partijen op dit terrein, maar dan wel verbeterd/geherdefinieerd. Elementen die daarbij meerdere keren aan de orde kwamen waren:

- Formuleer helder doelen en laat partijen daarop commitment afgeven in de vorm van contracteren en strakker monitoren van doelbereiking;
- Stroomlijn organisatie en vooral aantal tafels;
- Houd rekening met de RES-vorming die inmiddels plaatsvindt;
- Maak het financieel instrumentarium helderder en beter toepasbaar;
- Houd organisatorische scheiding tussen idee/plan/programmavorming en daadwerkelijke uitvoering;
- Werk met een gesegmenteerde aanpak per thema;
- Zorg voor een betere selectie van deelnemers/belanghouders voor bepaalde onderwerpen.